

Sak 13 Minnefond for Knut og Liv Gard og for Frans Berggren

Endringer i vedtektene

Hovedstyret mener det er behov for å endre vedtektene for Minnefond for Knut og Liv Gard og for Frans Berggren, og fremlegger derfor forslag til vedtektsendringer for behandling av representantskapet. Endringer i vedtektene kan foretas av representantskapet med 2/3 flertall og må godkjennes av Lotteri- og stiftelsestilsynet for å være gyldige siden minnefondet er en stiftelse.

Dersom tilsynet skulle være av den oppfatning at det er behov for justeringer i den vedtektsteksten som representantskapet har vedtatt for å kunne oppnå formålet med endringene, anmoder hovedstyret om fullmakt fra representantskapet til å godkjenne slike endringer. Dette for å unngå at det må innkalles til ekstraordinært representantskap for å vedta vedtektsendringene.

Tydeliggjøring av hovedstyrets myndighet til å benytte stiftelsens frie midler til utdeling for å ivareta stiftelsens formål

Hovedstyret vedtok i 2006 at Knut og Liv Gards Minnefond og Frans Berggrens Minnefond skulle slå sammen til en ny stiftelse ved navn Minnefond for Knut og Liv Gard og for Frans Berggren. Lotteri- og stiftelsestilsynet godkjente sammenslåingen og den nye stiftelsen ble registrert på nyåret 2007. Sekretariatet forsøkte den gang å finne frem til Knut og Liv Gards og Frans Berggrens arvinger eller andre som har stått dem nær, men uten hell.

Ved sammenslåingen ble det utarbeidet vedtekter for det nye minnefondet. Disse tok utgangspunkt i statuttene for Knut og Liv Gards Minnefond og statuttene for Frans Berggrens Minnefond. Ingen av disse hadde bestemmelser om grunnkapital. Stiftelsesloven krever imidlertid at vedtektene skal angi grunnkapitalens størrelse. På bakgrunn av Liv Gards ønske om at Knut Gards Minnefond etter hennes død i 1981 skulle tilføres tilstrekkelige midler til at kapitalen i fondet skulle utgjøre kr. 1 million, var det enighet om at det var naturlig at grunnkapitalen i det sammenslåtte minnefondet ble satt til 1 million.

Liv Gards vilje var at rentene av denne kapitalen skulle disponeres for utdeling etter fondets formål, som er å fremme kontakten mellom norsk og internasjonal odontologi ved å yte reisestipender til medlemmer av NTF for

1. studieopphold i utlandet, eller
2. representere norsk odontologi i internasjonale møter.

Renter som ikke disponeres det enkelte år skulle tillegges kapitalen. Det er imidlertid hovedstyrets oppfatning at den del av kapitalen som overstiger grunnkapitalen, må anses som fri egenkapital som kan benyttes til utdeling i senere år. Liv Gard åpnet for at hele avkastningen skal kunne utdeles, og overlot også til hovedstyret å beslutte hvordan fondets renter skulle disponeres. Den frie egenkapitalen utgjør pr. 31. desember 2018 rundt kr 800 000. All avkastning har også før minnefondene ble slått sammen blitt bokført som annen egenkapital enn grunnkapital, uten at Lotteri- og stiftelsestilsynet har hatt noen innsigelser mot dette. Dette gjaldt også fri egenkapital som eksisterte da stiftelsen ble opprettet.

For å tydeliggjøre dette foreslår hovedstyret at vedtektene endres slik at det uttrykkelig fremgår at midler som ikke blir utdelt det enkelte år, kan utdeles senere. Dette er også i tråd med revisors anbefaling. En slik vedtektsendring anses som en omdanning og må aksepteres av Lotteri- og stiftelsestilsynet.

Utvidelse av typen stipender som kan dekkes av utdelingene, dvs. ikke bare reisestipender

Gjennomsnittlige renteinntekter for Minnefondet de siste 12 år har vært i overkant av kr. 29 000. Også revisor er enig i at dette ikke gir særlig stort rom for utdeling for å ivareta stiftelsens formål, hverken når det gjelder utbetalingenes størrelse eller antall mottakere. I tillegg kommer kostnader til administrasjon av stiftelsen, som i 2018 var kr. 10 790 slik at netto til utdeling i 2018 var rundt kr. 18 500. Noen år har fondets renteinntekter heller ikke dekket fondets driftskostnader.

Det følger av vedtektene at NTFs hovedstyre, som stiftelsens styre, skal fastsette retningslinjer for utdelinger fra stiftelsen. Retningslinjene finnes tilgjengelig på [NTFs nettsted](#).

I retningslinjene står det presisert at med «studieopphold» forstås vanligvis kortere opphold ved universiteter, og at det ved deltakelse i internasjonale møter og kongresser bare gis støtte til tannleger som skal fremlegge forskningsrapporter eller holde foredrag. Videre står det i retningslinjene at den som får stipend, skal avgi en skriftlig rapport etter reisen, og at stipendiet ikke utbetales før rapporten foreligger. Erfaringen er at mange mottakere ikke leverer slike rapporter, og utdeling av tildelte midler har derfor ikke funnet sted. Dette er bakgrunnen for at den frie egenkapitalen har økt såpass mye, noe som etter hovedstyrets oppfatning underbygger at reisestipendene i realiteten ikke er betydningsfulle nok til å ivareta stiftelsens formål.

I tillegg til å benytte en større andel av den frie egenkapitalen til utdelinger, mener hovedstyret at det også bør vurderes å åpne for at stipendene ikke bare skal dekke reiseutgifter. Kostnader til reise har blitt forholdsmessig mye rimeligere enn i 1981 da grunnkapitalen ble tilført minnefondet, og en mulighet til å utdele midler også til å dekke utgifter til opphold for søkere som skal på et studieopphold i utlandet eller representerer norsk odontologi i internasjonale møter, vil etter hovedstyrets oppfatning bidra til å fremme stiftelsens formål i større grad.

Fjerne to-instans behandlingen av søknader og gi hovedstyret myndighet til å treffe beslutning om utdeling av midler uten forutgående innstilling fra NTFs fagnemnd

Testator Liv Gard overlot som nevnt til NTFs hovedstyre å forvalte fondet og utarbeide retningslinjer for dette. For å avlaste hovedstyret med denne oppgaven har NTFs fagnemnd blitt tillagt oppgaven å gjennomgå innkomne søknader og utarbeide en innstilling for utdeling av midlene. Fagnemndas rolle fremgår både av retningslinjene og vedtektene.

Tatt i betraktning størrelsen på midlene som står til rådighet og antallet søknader som mottas, medfører dagens prosedyre etter hovedstyrets oppfatning en unødvendig dobbeltbeltbehandling. Det anbefales derfor at søknader om utdeling av midler fra stiftelsen behandles av hovedstyret uten forutgående innstilling fra fagnemnda. Den saksbehandler som forbereder saken, kan like gjerne gjøre dette direkte for hovedstyret. Fagnemndas ressurser vil dermed kunne prioriteres til å utføre oppgaver som i større grad ligger innenfor nemndas kjerneoppgaver.

Overføre myndighet til å foreta vedtektsendringer fra representantskapet til hovedstyret

Det følger av gjeldende vedtekter § 5 at vedtektsendringer må vedtas av NTFs representantskap med kvalifisert flertall, dvs. 2/3 flertall.

Hovedstyret stiller spørsmål ved om det er hensiktsmessig at representantskapet må godkjenne hovedstyrets forslag til vedtektsendringer, siden alle vedtektsendringer uansett må kvalitetssikres og

godkjennes av Lotteri- og stiftelsestilsynet for å sikre at Minnefondets formål/testators vilje ikke omgås. Det kan i denne sammenheng nevnes at det ikke forelegger noen opplysninger som tilsier at Liv Gard ønsket at representantskapet skulle ha myndigheten til å utarbeide vedtektene for fondet. Siden representantskapet bare møtes hvert annet år vil en overføring til hovedstyret av myndigheten til å foreta vedtektsendringer også gjøre det enklere å foreta slike endringer når dette av ulike grunner er nødvendig.

Endringer i søknadsfrister og utdelingstidspunkt

Gjeldende vedtekter § 4 fastslår at søknad om bidrag fra fondet må være innsendt før 1. februar i det året utdelingen skal foretas og at utdelingen skal foretas i forbindelse med Knut Gards fødselsdag 9. april eller senest 1. mai samme år.

For å gi søkerne større forutberegnelighet mener hovedstyret at det er bedre å flytte søknadsfristen til 1. november året før utdelingen skal foretas. Da får sekretariatet tid til å gå gjennom søknadene og forberede saken for behandling på hovedstyrets første møte i januar i utdelingsåret. Melding om tildeling bør deretter gis så raskt som mulig etter at hovedstyret har behandlet søknadene. Stipendet blir som nevnt ikke utbetalt før det foreligger en skriftlig rapport etter studieoppholdet/møtet, og utdelingen bør derfor ikke knyttes opp mot en bestemt dato.

Språklige endringer for å oppnå enhetlig begrepsbruk i vedtektene

Hovedstyret foreslår at det foretas følgende språklige endringer gjennomgående i fondets vedtekter, i stedet for å variere begrepsbruken slik det er gjort i dag:

- «Den norske tannlegeforening» erstattes med «NTF», unntatt første gang navnet nevnes
- «Fondet» erstattes med «stiftelsen»
- «Statutter» erstattes med «vedtekter»

Hovedstyret foreslår følgende vedtak:

I

Vedtektene for Minnefond for Knut og Liv Gard og for Frans Berggren skal lyde som følger (endringer er markert i kursiv og ved overstrykning):

§ 1 Stiftelsens navn

Stiftelsens navn er "Minnefond for Knut og Liv Gard og for Frans Berggren".

Navnet er gitt som en anerkjennelse av det store arbeid Knut Gard utførte som generalsekretær i *Den norske tannlegeforening (NTF)* og for norsk og internasjonal odontologi, og for den store testamentariske gave Liv Gard skjenket *stiftelsen* ~~fondet~~. Videre innebærer navnet en anerkjennelse av Frans Berggrens initiativ til å stifte *NTF* ~~Den norske tannlegeforening~~.

§ 2 Stiftelsens formål

Stiftelsens formål er å fremme kontakten mellom norsk og internasjonal odontologi ved å yte ~~reisestipender~~ til medlemmer av NTF for studieopphold i utlandet eller for å representere norsk odontologi i internasjonale møter.

§ 3 Stiftelsens midler og anvendelse

Stiftelsens midler er skaffet til veie ved:

- a) Innsamling etter Knut Gards død blant NTFs lokalforeninger og venner av Knut Gard, som innbrakte kr 45 000.
- b) Overføring av midler fra "25-års jubilantenes fond", med kr 75 000.
- c) Testamentarisk gave fra Knut Gards enke, tannlege Liv Gard, som hadde bestemt at *Knut Gards Minnefondet* skulle tilføyes midler slik at kapitalen utgjorde kr 1 000 000. Gaven representerte kr 850 000.
- d) Overføring av midler fra Frans Berggrens Minnefond, med kr 63 305.

~~Rentene av fondet kan disponeres for utdeling av fondets formål etter retningslinjer fastsatt av stiftelsens styre. Midler som ikke disponeres det enkelte år tillegges kapitalen.~~

~~Fondets~~ ~~Stiftelsens~~ grunnkapital er kr 1 000 000, jf. pkt. c) ovenfor.

Stiftelsens styre fastsetter hvor mye av stiftelsens frie midler som årlig skal deles ut.

§ 4 ~~Fondets~~ ~~Stiftelsens~~ forvaltning

Stiftelsens styre er identisk med det til enhver tid valgte hovedstyre i ~~NTF Den norske tannlegeforening~~. ~~Den norske tannlegeforenings~~ NTFs vedtekter regulerer hovedstyrets sammensetning og hvordan hovedstyret skal velges.

Stiftelsens styre forvalter stiftelsen og utdeler midler. ~~etter innstilling fra Den norske tannlegeforenings fagnevnd.~~

Søknad om bidrag fra ~~fondet~~ ~~stiftelsen~~ må være innsendt ~~for innen 1. november~~ februar i det året ~~for~~ utdelingen skal foretas. ~~Utdelingen foretas i forbindelse med Knut Gards fødselsdag 9. april, eller senest 1. mai samme år.~~

§ 5 ~~Statutt~~ ~~Vedtektsendringer~~

Endringer i ~~stiftelsens vedtekter~~ ~~fondetsstatutter~~ må foretas av ~~NTFS~~ ~~hovedstyre~~. ~~Den norske tannlegeforenings representantskap~~ med 2/3 flertall. ~~Den norske tannlegeforenings~~ NTFs vedtekter regulerer sammensetningen av representantskapet og når representantskapet er beslutningsdyktig.

II

Dersom Lotteri- og stiftelsestilsynet skulle være av den oppfatning at det er behov for justeringer i den vedtektsteksten som representantskapet vedtar, for å kunne oppnå formålet med endringene, får hovedstyret fullmakt til å godkjenne slike endringer i samråd med Lotteri- og stiftelsestilsynet.

III

Endringene gjøres gjeldende så snart de er godkjent av stiftelsesmyndighetene.